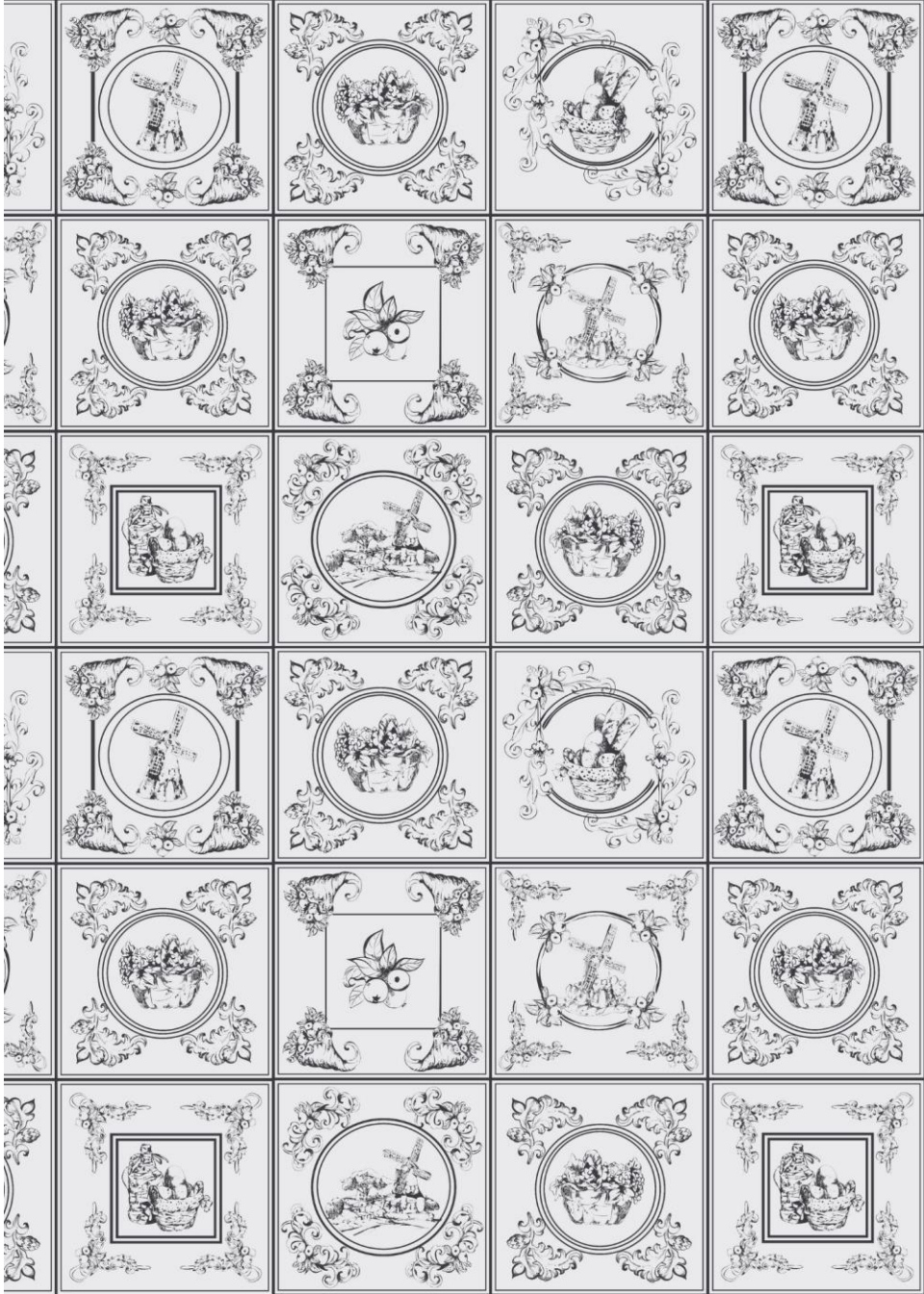

JAN RENKEMA

**DNA
NIZOZEMSKA**

JAN RENKEMA

DNA
NIZOZEMSKA

Univerzita Palackého v Olomouci
2024

Překlad z originálu Jan Renkema: *Het DNA van Nederland* (vydavatelství Boom)

Editorka a vedoucí překladu:
Mgr. Pavlína Knap-Dlouhá, Ph.D.

Překlad:

Dominik Malíšek (s. 20–23), Ondřej Michalec (s. 23–25), Petra Horčicová (s. 25–26), Terezie Šenkyříková (s. 27–33), Barbora Pavelková (s. 33–39), Kateřina Mikulíková (s. 40–43), Luděk Veselý (s. 44–47), Kateřina Mikešová (s. 48–52), Karolína Bergerová (s. 53–57), Romana Kouřilová (s. 58–64), Veronika Podoláková (s. 68–71), Markéta Křivánková (s. 72–75), Zuzana Kratinová (s. 76–81)

– studenti oboru Nizozemská filologie na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci

Neoprávněné užití tohoto díla je porušením autorských práv a může zakládat občanskoprávní, správněprávní, popř. trestněprávní odpovědnost.

1. vydání

© Univerzita Palackého v Olomouci, 2024

ISBN 978-80-244-6489-3 (print)

ISBN 978-80-244-6490-9 (online: iPDF)

ÚVODNÍ SLOVO

Touto cestou chceme poděkovat paní doktorce Knap-Dlouhé za tuto jedinečnou a obohacující zkušenost s prací na literárním překladu. Zároveň bychom chtěli ze srdce poděkovat autorovi knihy Janovi Renkemovi za to, že nám umožnil jeho knihu přeložit do českého jazyka, a tímto způsobem ji nabídnout širšímu publiku. Dále mu chceme poděkovat i za jeho ochotu s námi pracovat na tomto projektu. V neposlední řadě bychom také rádi poděkovali všem, kteří se na překladu knihy jakkoliv podíleli.

Pro mnohé z nás se jednalo o vůbec první zkušenost s literárním překladem a paní doktorka Knap-Dlouhá nám vždy byla nápomocna cennými radami a zkušenostmi z překladu.

Tato kniha je plná překladatelských nástrah. Je protkána výrazy z oblasti nizozemských reálií, geografie, historie, názvů jiných děl, nizozemských stereotypů, avšak například i výrazy z francouzštiny a němčiny, se kterými jsme se museli vypořádat.

Překladatelskými oříšky pro nás byly například idiomy a ustálené slovní obraty typu „*koek en zopie*“, „*pannekoek*“, „*het poldermodel*“, „*Je doet maar*“ anebo „*Ik en mijn tuintje*“, pro které v češtině

nemáme dostatečně stručné a výstižné pojmenování, a bez uvedení do kontextu český čtenář ledacos nepochopí.

Překlad této knihy je odkazem naší společné usilovné práce. Měli jsme možnost dát hlavy dohromady a společně prodiskutovat problematické pasáže.

Často jsme také museli intenzivně spolupracovat na vymýšlení nejlepších možných ekvivalentů.

Největší výzvou bylo vymezit systém, který se bude v celé knize používat. Vzhledem k tomu, že je kniha plná reálií a slovíček, které jsou potřeba čtenáři vysvětlit, nebylo snadné určit, jakým způsobem toho dosáhnout tak, aby byla zachována autenticita textu, čtenář mu porozuměl a zároveň jej vysvětlivky při čtení nerušily.

Ať už se jednalo o názvy nizozemských státních svátků či geografických míst, vždycky se takové patálie musely nějak vyřešit. Některé těžko přeložitelné výrazy pak daly vzniknout glosáři, který má pomoci čtenáři danou věc pochopit.

Společnými silami se nám podařilo knihu přeložit, a to je pro nás obrovský úspěch.

SLOVA STUDENTŮ

Veronika Podoláková

Literární překlad jsem si vždy chtěla vyzkoušet a jsem velmi vděčná, že jsem tuto příležitost mohla dostat již v průběhu studia. Text jako takový mi přinesl spoustu nových poznatků i přesto, že jsem studentkou nizozemské filologie. Kniha byla protkaná různými překladatelskými oříšky, takže se nedá určit, která pasáž byla nejobtížnější. V každé části na nás čekalo nové překvapení. Troufám si tvrdit, že tato kniha, jako první velká zkušenost s literárním překladem, nebyla v žádném případě snadným úkolem. Některé pasáže a konkrétní problémy bylo dokonce zapotřebí konzultovat přímo s autorem knihy, se kterým jsme měly šanci se spojit.

Barbora Pavelková

Jelikož se jednalo o můj první literární překlad, byla okolo ve vzduchu spousta otázek s nádechem dobrodružství.

Během překladu jsem mimo jiné narazila na francouzské a německé výrazy, které jsou mi kvůli neznalosti daného jazyka dost cizí.

Kniha mě jako studentku nederlandistiky nadmíru obohatila a bavila. Po přečtení a přeložení

této knihy se zájmem pozoruji Nizozemce a vyhlížím projevy některých z jejich typických vlastností, které autor v knize popsal. Pro fanoušky Nizozemska je tato kniha určitě skvělým čtením!

Díky tomuto překladu jsem pochopila, že mě literární překlad nadmíru baví. Je to oblast, ve které mohu být kreativní a stále objevuji něco nového. Doufám, že v budoucnosti budu mít příležitost v překladu literárních děl pokračovat.

Kateřina Mikešová

Už od mala čtu ráda beletrii a literární překladatelé mě vždy fascinovali, proto jsem ráda, že i já jsem si to na vlastní kůži mohla vyzkoušet. Jak jsem již předem tušila, nebylo to vždy úplně jednoduché. Největší výzvou pro mě osobně bylo to, jak tyto všechny reálie – pro Nizozemce samozřejmě na denním pořádku – přizpůsobit tak, aby je i český čtenář pochopil a zároveň pro něj nebyly až tak cizí. Velkým přínosem bylo i to, že jsme pracovali ve skupinách a byla možnost některá úskalí i vzájemně prodiskutovat. Mimo jiné tento překlad obohatil i mě, protože i když nizozemský jazyk studuji, bylo nadmíru zajímavé vidět nizozemskou kulturu a společnost očima Nizozemce (autora), se kterým jsme měli i možnost některé věci v překladu prodiskutovat.

Petra Horčicová

Překlad této knihy byl pro mne srdečný a nostalgickou záležitostí, i příležitostí diskutovat nad textem a mnohé se naučit od druhých. Nizozemsko má v mém životě důležité místo, bylo mi na několik roků druhým domovem a stále svým způsobem je. Když jsem před roky naivně odešla do Nizozemska, nikdy mě nenapadlo, jak odlišná kultura to je. V mnohém mě ovlivnila, obohatila a posunula jako člověka. Za což jsem ráda i nerada (nizozemská přímočarost a tvrdohlavost mi způsobila mnohé nemilé komunikační problémy. A moji potřebu diskuse a komunikace mnozí Češi nechápali :) než mi došlo “odkud vítr vane”. Rozhodně mi, ale usnadnila pochopení původního textu. Dokáží si představit, že mnohé typické a normální nizozemské zvyky a vlastnosti jsou pro Čechy nepochopitelné. Proto doufám, že překlad této sondy do nizozemského DNA pomůže těm, kteří se s Nizozemci setkají, aby se necítili zaskočení.

Markéta Křivánková

Ačkoliv jsem, vzhledem k zimnímu semestru stráveném na Erasmu v Nizozemsku, měla možnost podílet se na překladu této knihy až v její poslední